

5. Архів Нижньогаївського НВК I-III ступенів. Книга наказів I.1976–IX.1976 рр.
6. Архів Нижньогаївського НВК I-III ступенів. Книга наказів 1978–1979 н.р.
7. Архів Нижньогаївського НВК I-III ступенів. Книга наказів Нижньогаївської СШ від 1980 р.
8. Архів Нижньогаївського НВК I-III ступенів. Накази райВНО.

Михайл ГРАНД
(Дрогобич, Україна)

ГРОМАДСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ АДВОКАТА КОСТЯНТИНА ПАНЬКІВСЬКОГО У 1920–1930-ті рр.

Адвокат К. Паньківський був активним учасником українського студентського руху в Празі, захисником членів Української військової організації (УВО) та Організації українських націоналістів (ОУН) на організованих польською владою політично мотивованих судових процесах, чільним діячем Українського центрального комітету, головою Уряду Української Народної Республіки (УНР) на еміграції.

У міжвоєнний період він провадив активну адвокатську практику у Львові. Широкими були контакти К. Паньківського з його колегами-адвокатами в Галичині. Слід зазначити, що К. Паньківський був членом громадської організації «Союз українських адвокатів» (СУА). Цю професійну адвокатську організацію було створено у травні 1923 р. у Львові з ініціативи С. Федака, В. Охримовича, Я. Олесницького, Л. Ганкевича та інших відомих адвокатів. Її першим головою став С. Федак [3, 101]. У 1932 р. К. Паньківський разом з іншими відомими українськими адвокатами став членом Правління СУА [3, 101]. Пізніше він виконував обов'язки касира цієї організації, стежив за доходами, видатками, вів відповідну документацію. В його домашньому архіві зберігаються десятки квитанцій, рахунків, розписок та інших фінансових документів СУА за 1934–1939 рр. [4, 1–55]. СУА видавав часопис «Життя і Право», в якому К. Паньківський у 1938 р. опублікував статтю, присвячену обов'язкам членів СУА [1].

К. Паньківський був членом Палати адвокатів у Львові. Ця організація функціонувала на засадах самоуправління. Проте після зміни у законодавстві 1935 р. її повноваження обмежувалися. Так, склад адвокатського суду з того часу призначала Начальна адвокатська рада у Варшаві. Однак вона зважала на позицію львівської адвокатури. Авторитет СУА був високим, тому на його позицію зважали у Палаті адвокатів. Так, весною 1938 р. за пропозицією СУА дисциплінарними суддями Палати адвокатів у Львові було призначено Л. Ганкевича, О. Сивуляка та К. Паньківського, а в Начальному суді у Варшаві – В. Старосольського. Саме під час праці у дисциплінарному суді К. Паньківський познайомився з польським адвокатом Леопольдом Тешнаром, який у роки нацистської окупації очолював Польський допомоговий комітет у Львові і тісно співпрацював з К. Паньківським [2, 65–66].

У різних правових питаннях до К. Паньківського зверталися його колеги з різних повітових міст Східної Галичини. Вони не мали змоги представляти певні справи в львівських судах, а тому просили роботи це К. Паньківського. Так, адвокат з Сокаля

др. Б. Чайковський 16 квітня 1934 р. просив К. Паньківського виступити захисником Івана Маліцького у Львівському суді. У листопаді того ж року він просив К. Паньківського представляти громаду с. Збоїська в апеляційній справі у Львівському окружному суді. Такі ж прохання він неодноразово висловлював і в 1935–1936 рр. При цьому пересилав і гонорар у розмірі від 10 до 70 зл. [6, арк. 1–9]. У вересні 1937 р. до К. Паньківського з подібним проханням звернувся й адвокат з Белза Ілля Салагуб. У червні та вересні 1939 р. до К. Паньківського писав адвокат із Самбора Іван Рогуцький, прохаючи представляти у суді дрогобичанина Йосипа Геврика [5, 1–2, 5].

Отже, К. Паньківський впродовж 20–30-х рр. ХХ ст. брав активну участь у громадських організаціях українських адвокатів у Львові, публікувався в профспілковій пресі, підтримував тісні професійні контакти зі своїми колегами з інших міст Східної Галичини.

ЛІТЕРАТУРА

1. Паньківський К. Союз українських адвокатів, його члени та їх обов'язки. *Життя і Право*. 1938. Ч. 3. С. 28–29.
2. Паньківський К. Роки німецької окупації. Нью-Йорк-Торонто, 1965. 480 с.
3. Петрів М. Сторінки історії адвокатури України: Союз Українських Адвокатів у Львові 1923–1940 рр. *Адвокат*. 2022. № 4/5. С. 98–106.
4. Центральний державний історичний архів України у Львові. Ф. 374. Оп. 1. Спр. 21.
5. ЦДІАУЛ. Ф. 374. Оп. 1. Спр. 35.
6. ЦДІАУЛ. Ф. 374. Оп. 1. Спр. 39.

Віталій ДУБІНА
(Дрогобич, Україна)

КОЗАЦЬКЕ ПОВСТАННЯ ПІД ПРОВОДОМ С.НАЛИВАЙКА У ВІЗІЯХ Ф. РАВІТИ-ГАВРОНСЬКОГО

У польській історичній науці ХІХ та першої половини ХХ ст. чи не найбільш плідним дослідником історії українського козацтва був Францішек Равіта-Гавронський. На його творчості відобразився увесь комплекс ідей, що побутували у польській історичній свідомості цього часу та культурі неоромантизму, також значний вплив мали й концепції рухів близьких до правого націоналістичного табору. Тому погляди та оцінки історика часто повнілись різноманітними шаблонами, стереотипами та антиукраїнськими упередженнями.

Ф. Равіта-Гавронський шукав причини козацького повстання на чолі із С. Наливайком у «пошуках козацького хліба», тобто у бажанні захопити військову здобич. Дослідник вважав, що майбутні очільники повстання, як Наливайко, так і Лобода, усі попередні роки займалися лише тим, що або на службі австрійського імператора, або з власної ініціативи, грабували турецькі міста, Валахію та Молдову. Звиклі до такого способу існування козаки, на його думку, не відчували відмінностей між розоренням ворожих територій та земель Речі Посполитої, а зокрема й України.